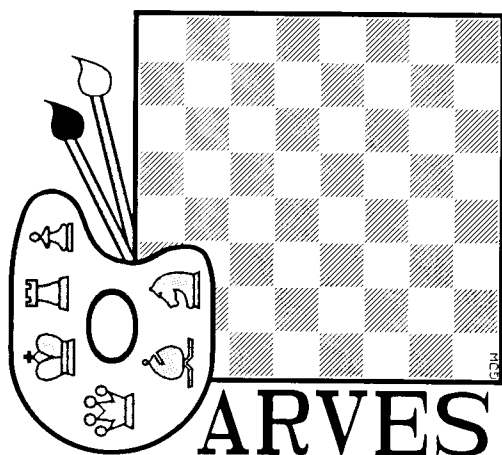

EBUR

Orgaan van de

ALEXANDER RUEB VERENIGING

voor Schaakeindspelstudie

Kwarttaalschrift, 5e jaargang, nummer 1, mei 1993

Redactioneel

EBUR 5e jaargang nummer 1, mei 1993

door Harold van der Heijden

Zoals u in het laatste nummer van *EBUR* al heeft kunnen lezen, heeft René Olthof besloten zijn functie als redacteur neer te leggen. Zijn beslissing valt samen met (maar staat naar ik meen, los van), een ernstige bestuurscrisis binnen onze vereniging, zoals u in de uw toegezonden correspondentie duidelijk moet zijn geworden.

René is bestuurslid vanaf het begin van ARVES, maar wordt in "ons" monumentale boek *'Endgame Study Composing in the Netherlands and Flanders'* op bladzijde 88 vergeten (of schiet mijn herinnering tekort?). Trouwens, m.i. ging aan de oprichting van ARVES ook nog voor de bijeenkomst in de Rode Leeuw, een belangrijke bijeenkomst van studie-enthousiasten in het Max Euwe centrum vooraf, waar men elkaar vond...

René en ik redigeren vanaf dat eerste uur *EBUR*. Hierbij combineerden we zijn talenten met mijn kennis (typen dus...). U moet weten dat René een absolute perfectionist is. De enige foutjes die u dan ook zult aantreffen in vier jaargangen *EBUR*, zijn nog het gevolg van het feit dat ik hem om een uur of 1 's-nachts naar huis stuurde, omdat ik het welletjes vond. Op bijeenkomsten hoorde ik in het begin nog wel eens wat gemor over de diagrammen (men wist blijkbaar niet dat

ik die had geprint...), maar na het nodige experimenteren en verbetering in de beschikbare computer-hulpmiddelen heeft dit alles geleid tot een meer dan acceptabel niveau.

Graag maak ik van de gelegenheid gebruik om René te danken voor de vele gezellige *EBUR*-uurtjes, en bied ik mijn excuses aan voor mijn onheuse bejegening tot criticaaster!

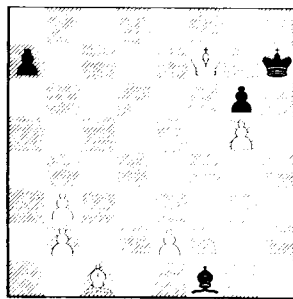
Onder de moeilijke bestuursperikelen, was Henk Muzerie degene die tijdens zijn formatuurstaak (hem opgedragen door het bestuur) tevens werd geconfronteerd met René's te rug treden. Hij wist niet alleen mij te overreden tot het in principe accepteren van de taak van hoofdredacteur, maar tevens een aantal kandidaten te vinden voor een grotere clubbladredactie. Op een eerste bijeenkomst, waarbij Wouter Mees eenmalig de vergadering voorzat, werd afgesproken dat ik hoofdredacteur word (onder mijn voorwaarde dat dit geen bestuursfunctie meer zal zijn!). Als nieuwe redactieleden mag ik u dan ook voorstellen:

Gijs van Breukelen uit Geldermalsen. U treft zijn curriculum vitae (m.b.t. de studiewereld) aan in het al eerder genoemde historische boek.

Koen Versmissen uit Utrecht. Probleemvriend, maar ook geïnteresseerd in studies. Was gast-

heer tijdens onze eerste bijeenkomst.

Harm Benak uit Ruinerwold. Harm is nog maar kort ARVES-lid, vrij onervaren als het gaat om de studie-wereld (hij bleek nog maar twee boeken over studies te bezitten), is maar m.i. een absoluut natuurtalent voor het componeren. In een 'probleem'-rubriek (men verwacht daar het begrip 'opgave' met 'probleem') in *'En Passant'*, het clubblad van de schaakclub Groningen, trof ik de volgende fraaie studie van hem aan (1992):

wit wint

1.e4 (1.e3? Lg2) 1...Lg2 2.e5 Ld5+ 3.e6 (3.Kf6? Lxb3) 3...Lxb3 4.Ld2!! (4.Kf6? Kg8 5.Kxg6 (5.e7 Lf7) 5...Lxe6; 4.Ke7? Kg7 5.Kd7 a6 6.e7 La4+ 7.Kd8 Kf7) 4...Kh8! 5.Le1! Kh7 6.Lc3! a6? 7.La5 Kh8 8.Le1 Kh7 9.Lc3 Ld5 10.b4 Lc4 11.b5!!

axb5 12.Lb4! Ld5 13.Ke7 Lc6 14.Kf8 en wint

Een heleboel EBUR-veranderingen vonden plaats. Niet alleen een nieuwe redactie, maar ook het formaat, omslag, lay-out en zelfs de drukker (onze vorige drukker heeft zijn activiteiten beëindigd, hetgeen ook een reden was dat het laatste nummer zo laat verscheen) wijzigden. Als

hoofredacteur van *HMC-nieuws* (clubblad van HMC Den Bosch) weet ik dat er altijd wel horden zeurpieten overblijven, maar ik hoop dat u overwegend positief bent over dit nummer.

Wij werken aan het opzetten van enkele vaste rubrieken (dit nummer al bijv. van Benak, volgende keer meer), maar hopen natuurlijk dat u ons met veel kopij ter wille zult zijn. Aarzelt u niet met

wat op te sturen. Ik ben niet van plan telkens de helft van *EBUR* te vullen, en u heeft misschien wel recht op 4 nummers per jaar, maar ook de plicht daaraan mee te werken!

Tot slot wil ik u veel leesplezier toewensen met de andere (groot)-meesterlijke bijdragen in dit nummer!

Unsolved Mysteries

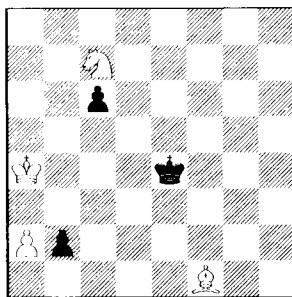
door **Harm Benak**

In deze rubriek zullen in het vervolg altijd 2 studies staan. De eerste is altijd makkelijker op te lossen dan de tweede, waardoor iedereen mee kan doen. Zo'n rubriek is natuurlijk alleen maar leuk als er onbekende studies instaan. Nu wil het geval dat de Heer van Donk (die bezig is om een archief samen te stellen van Nederlandse en Vlaamse studies) een aantal studies vond waarvan geen oplossing gepubliceerd is. Dat zijn dus ideale studies voor deze rubriek; de komende afleveringen zal ik hiervan dan ook dankbaar gebruik maken. Als U denkt de juiste oplossing (of weerlegging!) te hebben gevonden, dan kunt U die naar mij opsturen:

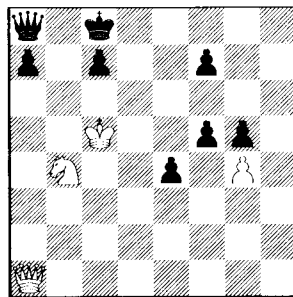
Harm Benak, B. Bosmaweg 12, 7961 CX Ruinerwold

In de volgende aflevering zal ik daar dan gebruik van maken, om zo tot een zo goed mogelijke oplossing te komen. Verder bestaan er plannen om aan deze oplosru-

briek een laddercompetitie te verbinden. Het is echter niet bekend of hiervoor voldoende animo bestaat. Als U Uw oplossing(en) instuurt, zet er dan bij of U aan zo'n competitie mee wilt doen of niet.

1) wit speelt en maakt remise

2) wit speelt en wint

Corrections 1

by John Nunn

I have some comments to make about the Mr. Vandiest's article in EBUR 1992/3. Since I do not know Dutch, it is entirely possible that I have misunderstood some things, in which case I hope the the editor will correct me (ed: your remarks seem to be justified). I will take his positions one by one.

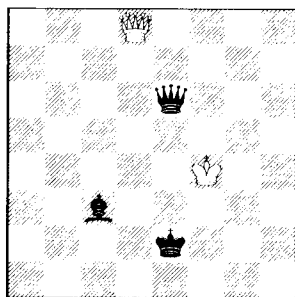

diagram 13

This is Vandiest's diagram 13. It originates from Chéron's analysis of a Halberstadt study (No.1919 in Vol.IV of Chéron). Here Chéron claims that White to play draws by 1.Db8; Vandiest correctly points out that this is not so. However, the position is in fact draw after 1.Dc7! Ld2+ 2.Kg3 Dg6+ 3.Kh3 Dh5+ (3...Df5+ 4.Kg3 Kf1 no longer works because there is a check on c4) 4.Kg3 Le1+ 5.Kg2 Dg4+ 6.Kh2 Kf1 7.Df7+ Lf2. Chéron stopped here, assuming that Black wins, but in fact White can draw with the spectacular

8.Df3!! This analysis given by Vandiest in his diagram 14, but diagram 14 itself is unsound.

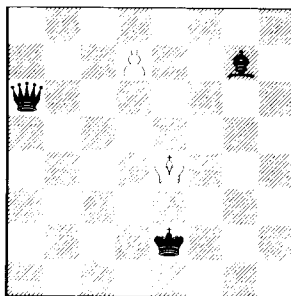

diagram 14

After 1.d8D De6+ 2.Kf4, Vandiest gives 2...Lh6+? 3.Kg3 Dg6+ 4.Kh4 as a draw, but Black can win by 2...Lh6+! 3.Kg3 Le3! and now:

- 1) 4.Db8 Dg6+ 5.Kh2 Dh5+ 6.Kg3 Dg5+ 7.Kh3 Df5+ 8.Kg3 Kf1, very much like as in Vandiest's diagram 13.
- 2) 4.Dc7 Dg6+ 5.Kh3 (5.Kh2 Kf2) 5...Dh5+ 6.Kg3 Lf2+ 7.Kg2 Dg4+ 8.Kh2 Kf1 9.Dc1+ Le1 mates.
- 3) 4.Df8 Dg6+ 5.Kh3 Dh5+ 6.Kg3 Ld4! 7.Kg2 Dg4+ 8.Kh2 Le5+ and mate.
- 4) 4.Kh4 De4+ 5.Kh3 Df5+ 6.Kg3 Lf2+ 7.Kh2 Df4+ mates.

Now we move on to Diagram 16, which is a study by Manjachin.

This study is unsound because the initial position is a win for

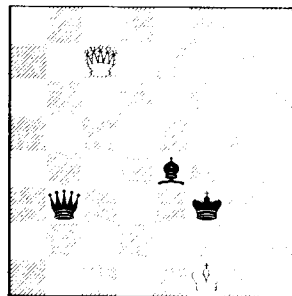

diagram 16

Black. After 1.Ke1 De3+ 2.Kd1, Black has an attractive win by 2...De2+! 3.Kc1 De1+ 4.Kb2 Db4+ 5.Kc1 (5.Ka2 Ld5+ 6.Ka1 Da3+) 5...Lf5! 6.Kd1 (After 6.De6+ Kf2 White is helpless against the threat of ...Db1+, while other moves lose to simple checking sequences such as ...Db1-c2-e2 or ...Dc3-e2-e2) 6...Db1+ 7.Kd2 (7.Dc1 Db3+ 8.Ke1 De6+ mates) 7...Db2+ 8.Kd1 Lg4! and there is no defence to the discovered checks.

But now look at Vandiest's version (diagram 17 on next page):

By moving Manjachin's position one square sideways, he has made the whole idea totally unsound. After 1.c8D Ka5 2.Dc5+ Ka6 3.Db5+ Ka7 4.Da5+ Kb8 there is no need for any subtleties (Vandiest gives a complicated win starting with 5.Dd8+), because 5.Db6+ Kc8 6.Le6+ finishes Black immediately.

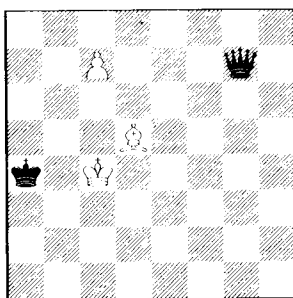

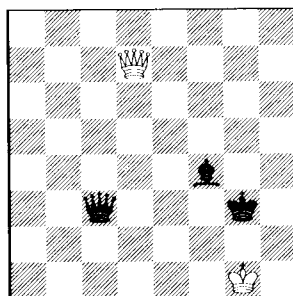
diagram 17

Harold van der Heijden adds:

In fact Alexander P. Manjachin has published his own correction in *Schach* 1992/4 by shifting the position to the right instead!

The solution runs:

1.Kf1! Df3+ 2.Ke1 De3+
(2...Df2+ 3.Kd1 Df1+ 4.Kc2
De4+ 5.Kb2! Le5+ and the difference to the incorrect version is that White now has an escape square: 6.Ka3!) **3.Kd1 Dc1+**
4.Ke2 Dc2+ (4...Db2+ 5.Kd3
Dd2+ 6.Ke4 Dxd7) **5.Ke1 Dc1+**
6.Ke2! (6.Dd1? Dc3+ 7.Kf1
Ld2!) **6...Dc2+ 7.Ke1 Le5!**
(7...Kh2 8.Kf1! Lg3 9.Dd2+!

Manjachin, correction

Dxd2 stalemate) **8.Dd3+! Dxd3**
stalemate.

Correcties 2

door Harold van der Heijden

Het monumentale werk 'Mat v Etjudak' van Nadareishvili en Akobija mag niet in uw bibliotheek ontbreken. De auteurs hebben maar liefst 3567 matstudies op matstelling(en) gerubriceerd (maar niet ruim 3660 zoals men op de omslag beweerd). Dat moet menig zweetdruppeltje hebben gekost, maar helaas is men bij de afwerking van het boek wel uitzonderlijk slordig geweest. Zelfs als men een oogje toekijpt m.b.t. de opmaak (veel zo niet alle diagrammen staan schots en scheef) krijgt men al spoedig de nerveuze bibbers van het onvoorstelbaar aantal fouten in de oplossingen. Als we het regelmatig in *EBUR* afgedrukte gepieterpeuzel waar- bij zelfs verkeerd staande

komma's in onze ARVES-boeken worden rechtgezet, ook hier zouden toepassen, dan was dat al een levenswerk op zich!

De auteurs waren het werk blijkbaar zo zat, dat ze niet de moeite hebben genomen de proefdrukken te corrigeren.

Ik stoor me persoonlijk nooit echt aan een (typ)-foutje in oplossingen van studies; meestal kom je er toch wel uit wat er bedoeld wordt. Maar aan diagram-fouten heb ik geweldig de pest. Soms valt het helemaal niet op dat er toch nog een pion op a5 bij hoorde....

Hier dan een lijst met m.i. ernstige fouten (soms aanvullingen), die ik tijdens het bekijken van het boek ontdekte. Het getal na het

hekje (#) verwijst naar het diagramnummer.

#17 1887 ipv 1987, #40 Kg8 ipv Kf8, #57 K.Bayer, #67 extra z pi g5 en z pi h5, #83 w pi a5 ipv w pi a4, #89 zPd6 ipv zPf8, #112 1841 ipv 1941, #126 = #123, #144 wPf5 ipv wPe5, #145 J.Berger, #212 z pi a5 ipv z pi a4, z pi b5 ipv z pi b4, #265 zTb8 ipv zTc8 (?), #304 z pi h5 ipv z Ph5, #326 extra z pi h3, #371 wKb3 ipv wKc3, #412 1934, #469 w pi h5 ipv w pi h4, #496 zDd2 ipv zKd2 en extra zKh8, #541 zTh8 ipv zDh8, #542 extra z pi h4, #564 wLg2 ipv wLfl, #574 extra zTh7?, #584 mat in 3?, #603 z pi d2 (in mijn exemplaar is dit diagram moeilijk te ontcijferen),

#627 wPe5 ipv wPd5, #657 1868 ipv 1968, #727 extra w pi a3, #779 extra w pi f5, #783 extra z pi h7, #828 wKb4 ipv wKb5, #861 weg w pi h2, #876 = #866, #912 Gerasimov 1979 ipv Nadareishvili (!), #941 T.Kok ipv K.Kok, #958 Popov ipv Porov, #990 alleen van Mees, #1019 zPf7 ipv zPe8, #1025 extra zPd1 (?), #1048 extra w pi d2, #1118 1884 ipv 1984, #1134 zKf6 ipv zKe6, #1173 z pi c6 ipv z pi c5; oplossing 6.Pb6+ Dxb6 7.Kxb6, #1186 wKe7 ipv wKe6, #1305 Valeri Petrovici ipv Petrovici Valeri, #1320 Katsnelson ipv Kotsnelson, #1352 V.Katsnelson & A.Bor ipv V&A.Katsnelson, #1379 w pi e2 ipv w pi d2 en Sacharov, S ipv Sacharov, O, #1395 zwart aan zet, #1409 weg w pi c2, #1421 extra zTe2, #1487 Kogollos_Rubio ipv Kogollos, #1495 wLf7 ipv wLf6, #1653 zPb5 ipv Pb6, #1665 extra zDd1, #1711 wTf1 ipv wTf3 en zPg3 ipv zPh5 (?), #1722 extra zTg1 (?), #1728 extra w pi g5, #1740 = #1715, #1764 = #1761, #1791 z pi a6 ipv w pi a6, #1814 w pi d6 ipv w pi e6, #1829 zPc2 ipv zPb2,

#1865 Prokes ipv Prokop, #1883 zKf8 ipv zKe8, #1919 wLe6 ipv wLg6, wPf7 ipv wPd7, zPe8 ipv zPe8, #1921 extra z pi a2, #1955 wPd7 ipv wPc7, z pi e7 ipv z pi d7, #1959 extra wPh3 (?), #1979 Ugren ipv Urgan, #2009 = #1937, #2075 Gurgendze ipv Slepjan, #2098 wPd6 ipv wPc5, zKc7 ipv zKb6, #2177 (partij): extra wTf1 (?), #2183 extra zTh1 (?) - oplossing bij #2184 gegeven, #2184 geen oplossing gegeven; m.i. 1.Td3+ Ke4 2.Te3+ Kf4 3.Tf3+ Kg4 4.Tg3+ Kh5 5.Pxf7 axb3 6.Tg5 mat, #2267 zTa7 ipv pi a7, #2306 weg zKh7, #2358 extra z pi b5, #2385 wDd2 ipv c2 (? anders 1.Dd5+), #2448 weerleg ik door 8...Dxg7!, #2454 extra wTh3 (?), #2471 wPa5 ipv wTa5 en wPe8 ipv wTe8, #2502 geen stelling!, #2581 = #2582, #2589 wKc6 ipv wTc6, #2623 extra w pi e6, #2625 wLg3 ipv zLg3, #2629 extra wTg1 (?), #2631 nevenopl. 1.Dc8+, #2634 extra z pi a4, #2670 klopt niets van - w Kb4 Lc2 Ld4 pi e3, z Kc1 pi a3, a2, c3, h7, #2680 extra w pi h5, z pi c7, #2688 extra z pi c7, w pi h5, #2723 extra z pi a4,

#2736 zDh7 ipv zKh7, #2763 z pi b2 ipv z pi d2, #2783 extra z pi e4, #2819 Hurme ipv Khait, #2892 extra zPf6, #2908 zPa8 ipv zLa8 (?), #2912 = #2919, #2939 extra w pi g2, #2944 wKc6 ipv wKb6, #2961 z pi d5 ipv c5, #3002 extra w pi a6, #3078 wTb1 ipv wTd1, #3081 = #885, #3162 extra w pi d3, #3176 = #1494 en hier z pi g5 ipv z pi g4, #3190 Rinck ipv Horwitz, #3198 zonder z pi d6 (?), #3201 wTa7 ipv w pi a7, #3220 extra w pi c2, #3240 = #1995, #3283 wLc1 ipv wLh6, w pi e5 ipv w pi e7, #3330 Kasparjan ipv Platov, #3365 Moravec ipv Marwitz, #3368 = #2352, #3421 = #2709, #3475 = #2115, #3485 = #1436, #3495 = #2835, #3528 extra z pi e5.

Poeh! Ik hoop dat in bovenstaand lijstje niet al te veel typefouten voorkomen, maar dat denk ik niet omdat ik de boel wel twee keer nagekeken heb!

Deze lijst met 123 fouten lijkt dramatisch, maar met 3567 stellingen is dit boek natuurlijk ook het omvangrijkste dat ooit is gepubliceerd!

Correcties 3

door Harold van der Heijden

Ook in het zojuist verschenen boek *'Chessmen in the Endgame Study'*, part 4-7 van Jan van Reek, vond ik een aantal fouten die verbetering behoeven:

part 4: #2.1 wTd3 ipv wTd1, **#2.2** incorrect: 2...Ld6+! 3.Kg1 Lc5+! 4.Kg2 Db2+ 5.Kh1 Dc1 of 4.Kh1 Dd1, **#2.3** m.i. samen met Anatoly Kuznetsov gecompon-

eerd, **#5.2** de componist is niet Anatoly Kuznetsov (A.G. Kuznetsov), maar Alexander Kuznetsov (A.P. Kuznetsov)! Deze fout komt vaker voor in dit boek, **#5.3** deze studie van Jan van Reek kreeg een 5e bijzondere vermelding (5.c), **#6.4** wKg7 ipv wKg8
part 5: #6.2 Alexander, **#6.3** wDh5 ipv wDb5

part 6: #3.3 incorrect: 6...Le4! 7.a7 Lc7+ 8.Ka6!? Ld3 mat, **#5.3** extra w pi d2, **#7.1** Alexander
part 7: #2.5 extra wLd1, **#2.7:** Harold ipv Harald (dankuwel) **#3.1** incorrect: 5...d1P+! 6.Kc1 Ld5! 7.f8D Kb3!, **#3.4** extra z pi e6.

De Saavedra-studie

door Harold van der Heijden

"Iedere componist heeft wel eens een bewerking gemaakt van de Saavedra-studie", zo beweert menigeen. Nou moet je over het algemeen losse beweringen met een korreltje zout nemen. Zo is een andere 'zekere' bewering dat "minstens de helft van alle gepubliceerde studies incorrect is". Daarover een volgend keer meer! Op zoek in mijn studie-database vond ik de volgende studies. Ze zijn gesorteerd op jaartal, en van weinig commentaar voorzien. Wat mij betreft lijkt dit overzicht dan ook meer op een willekeurige postzegelverzameling, dan op een belangwekkende bespreking zoals we die normaliter in dit orgaan aantreffen. Wie trouwens nog een exemplaar 'dubbel' heeft dat hier niet wordt afgedrukt, dan houd ik mij aanbevolen (misschien heeft 'iedereen' wel een versie gemaakt, maar is die nooit gepubliceerd).

1) F.Saavedra

[+0300.10b6a1]

Glasgow Weekly Citizen 1895

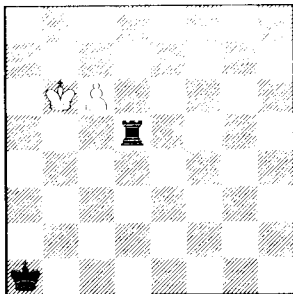

diagram 1

2500 Finales#2267

1.c7 Td6+ 2.Kb5 Td5+ 3.Kb4 Td4+ 4.Kb3 Td3+ 5.Kc2 Td4 6.c8T Ta4 7.Kb3 wint

2) V.Platov M.Platov

[+0310.20c3a1]

Deutsche Schachzeitung 1908

2500 Finales#2268

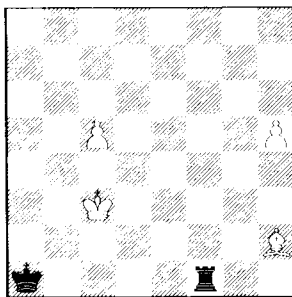

diagram 2

1.Kb4! Tf5! (1...Tb1+ 2.Kc4! (2.Ka5? Th1) 2...Tc1+ 3.Kd5 Td1+ 4.Ke6) 2.c6 Txb5 3.c7 Th4+ 4.Kb5 Th5+ 5.Kb6 Th6+ 6.Ld6! Txd6+ 7.Kb5 Td5+ 8.Kb4 Td4+ 9.Kb3 Td3+ 10.Kc2 Td4 11.c8T! Ta4 12.Kb3 wint

3) O.Dehler

[+0430.10b6b1]

onbekend 1910

2500 Finales#2269

1.Te1+ Ka2 2.Txa1+ Kxa1 3.c7 Td6+ 4.Kb5 Td5+ 5.Kb4 Td4+ 6.Kb3 Td3+ 7.Kc2 Td4 8.c8T Ta4 9.Kb3 wint

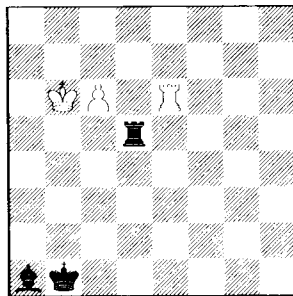

diagram 3

4) H.Weenink

[+0310.11b4a1]

Algemeen Handelsblad 1911

2500 Finales#2270

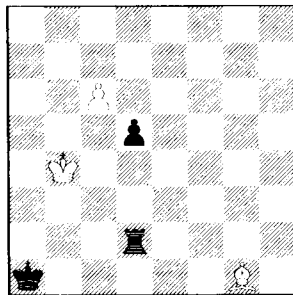

diagram 4

1.c7 d4 2.Lxd4+ Txd4+ 3.Kc3 Td1 4.Kc2 Td4 5.c8T Ta4 6.Kb3 wint

5) T.Gorgiev
 [+0621.10c1a1]
 Národní Listy 1929

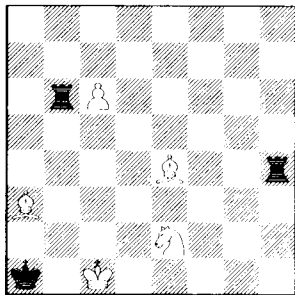

diagram 5

1.c7 Tc6+! (1...Txe4 2.c8D Tc6+ 3.Dxc6 Tc4+ 4.Pc3! Txc6 5.Lb2+ #) **2.Lxc6 Tc4+ 3.Kd2 Txc6 4.Ld6! Txd6+ 5.Pd4! Txd4+ 6.Kc3 Td1 7.Kc2 Td4 8.c8T Ta4 9.Kb3** wint

6) M.Liburkin
 [+0301.20d1a1]
 2.p Shakhmaty Listok 1931
 2500 Finales#2272

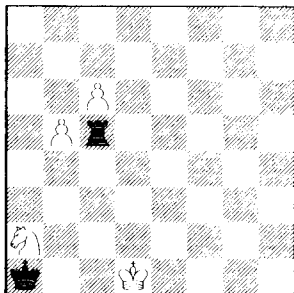

diagram 6

1.Pc1 Txb5 (1...Td5+ 2.Kc2 (2...Pd3? Txd3+ 3.Kc2 Td5) **2...Tc5+ 3.Kd3** (3.Kd2 Txb5 4.c7 Tb2+ 5.Kd1 Tc2 6.Kxc2) 3...Txb5 4.c7 Tb8 5.exb8L) **2.c7**

Td5+ 3.Pd3 Txd3+ 4.Kc2 Td4 5.c8T Ta4 6.Kb3 wint

7) M.Gon
 [+0410.23g5f1]
 3.p Revista de Romana de Sah 1951
 1357 Endgame studies#0930

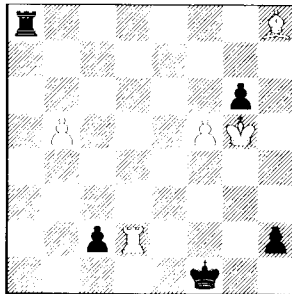

diagram 7

1.Txc2 h1D (1...Txb8! 2.f6! (2.fxg6? h1D 3.Tc1+ Ke2! 4.Txh1 Txh1 5.g7 Tg1+ 6.Kf6 Tf1+ 7.Ke6 Tg1) 2...Th5+ 3.Kxg6 Th6+! 4.Kg7 Th7+ 5.Kf8! h1D 6.Tc1+ Ke2! 7.Txh1 Txh1 8.f7 Kd3 9.b6 Kc4 10.b7 Tb1 11.Kg8 Tg1+ 12.Kh7) **2.Tc1+ Kg2 3.Txh1 Kxh1 4.f6 Ta5 5.f7 Txb5+ 6.Le5! Txe5+ 7.Kxg6 Te6+ 8.Kg5 Te5+ 9.Kg4 Te4+ 10.Kg3 Te3+ 11.Kf2 Te4 12.f8T! Th4 13.Kg3** wint

8) B.Bakay
 [+0311.10d2a1]
 Magyar Sakkvillag 1953
 2500 Finales#2271

1.Ld5 Td8 2.Pd4 Txd5 3.c7 Txd4+ 4.Kc3 Td1 5.Kc2 Td4 6.c8T Ta4 7.Kb3 wint

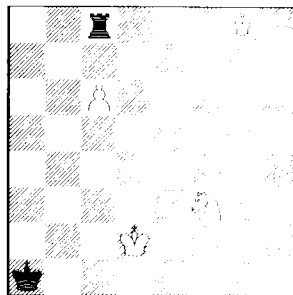

diagram 8

9) I.Vandecasteele
 [+0313.10b4a1]
 Schakend Nederland 1959 @3

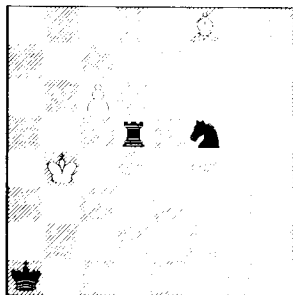

diagram 9

1.c7 Td4+ 2.Kb3 Td3+ 3.Kc2 Td6! 4.Lg7+! Pd4+ (4...Ka2! 5.c8D Pe3+ 6.Kc3 (6.Kc1? Td1+) 6...Pd5+) 5.Lxd4+ Txd4 6.c8T!! (6.c8D? Tc4+ 7.Dxc4) 6...Ta4 7.Kb3 wint

10) V.Halberstadt
 [+0300.20e6a1]
 Sociedad Espanola de Problemistas de Ajedrez 1962
 1357 Endgame studies#0453
 zie diagram volgende pagina
1.c6 Tf2 2.c7 Te2+ 3.Kf7 Tf2+ 4.Kg7 Tg2+ 5.Kf6 Tf2+ 6.Ke5 Te2+ 7.Kd4! Txd2+ 8.Kc3 Td1 9.Kc2 Td4 10.c8T Ta4 11.Kb3 wint

1.Txe2 (1.g6? Tg1+ 2.Kh3 Te3+
 3.Kh4 Txb1) **1...Txe2 2.g6!**
 (2..Lxe4+? Txe4 3.g6 Te8)
2...fxg6 (2...Tg2+ 3.Kf4 Tf2+
 4.Ke3 Txf6 5.Lxe4+ Kh2 6.g7)
3..Lxe4+ (3.f7? Tg2+ 4.Kh4
 Th2+ 5..Kg3 Th8) **3...Txe4**
 (3...Kgl 4.f7 Tf2 5.Lf3) **4.f7**
Te3+ 5..Kg4 (5..Kf2 Te5!)
5...Te4+ 6.Kg5 Te5+ 7.Kxg6
Te6+ 8.Kg5 Te5+ 9.Kg4 Te4+
10.Kg3 Te3+ 11.Kf2 Te4
12.f8T!! Th4 13.Kg3 wint

16) V.Prigunov

[+0311.10d2a1]

Sovjetskaja Taberne 1987

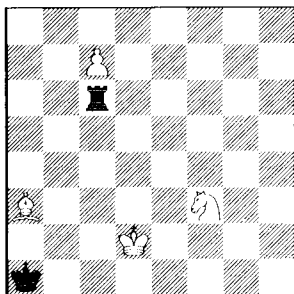

diagram 16

1.Ld6! Txd6+ 2.Pd4! Txd4+ 3.Kc3 Td1 4.Kc2 Td4! 5.c8T!!
(5.c8D? Tc4+ 6.Dxc4) **5...Ta4 6.Kb3** wint

17) A.Filipov

[+0310.10d1a1]

.c Lenna Sparks 1989

Endgames {EG}#8762

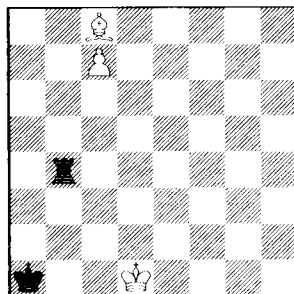

diagram 17

1.La6! (1.Le6? Tb1+ 2.Kd2 Tc1 3.Kxc1) 1...Td4+ 2.Ld3 Txd3+ 3.Kc2 Td4 4.c8T Ta4 5.Kb3

Als u alle diagrammen in dit artikel bewondert, dat moet u opvallen dat (bijna) altijd de zwarte koning al in de hoek klaarstaat

om de damepromotie te ontvangen. In onderstaand geval is dit bepaald anders! Een originele bewerking mag ik concluderen!

18) E.Kolesnikov

[+0400.12a4e1]

special hm Shakhmatny Listok 1989

Endgames {EG}#8690

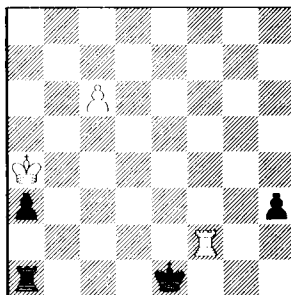

diagram 18

1.Th2 Td1 2.Txh3 a2 3.Th1+ Kd2 4.Th2+ Kc3 5.Txa2 Td5 6.Ta1 Kb2 7.Kb4 Kxa1 8.c7 Td4+ 9.Kb3 Td3+ 10.Kc2 Td4 11.c8T Ta4 12.Kb3

Als er een prijs zou worden uitgelooft voor de studie waarin de beste 'verleiding' wordt gerealiseerd, dan komt het volgende geval sterk voor een toppositie in aanmerking. Grappig genoeg is schaaktechnisch gezien de verleiding in de stelling na 7...Td4 juist niet groot omdat de zet 8.c8T volstrekt niet voor de hand ligt (in een partij zou je 'm waarschijnlijk niet eens zien, laat staan overwegen!), maar alleen omdat de positie zo ontzettend lijkt op de Saavedra-stelling, speel je bijna automatisch het verkeerde c8T.

19) D.Gurgenidze

[+0300.30f7a1]

bron onbekend 1989

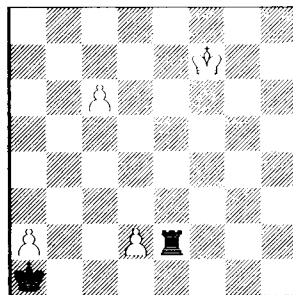

diagram 19

1.c7 Tf2+ 2.Kg7 Tg2+ 3.Kf6 Tf2+ 4.Kc5 Te2+ 5.Kd4 Txd2+ 6.Kc3 Td1 7.Kc2 Td4 8.Kb3 (8.c8T? Th4 9.a4 Ka2; 8.c8D? Tc4+ 9.Dxc4) 8...Td3+ 9.Kb4 Td4+ 10.Kb5 Td5+ 11.Kb6 Td6+ 12.Kb7 Td7 13.a4 wint

20) E.Melnichenko

[+0311.11c3h1]

L'Italia Schacchistica 1990

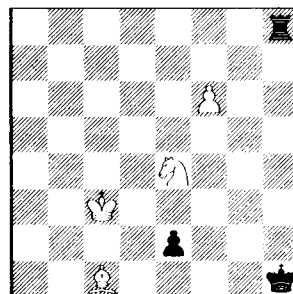

diagram 20

1.Kd2 (1.Ld2? Kg1 2.Kd3 Kf1 3.Pg3+ Kf2 4.Pxe2 Th3+; 1.Pg3+ Kg2 2.Pxe2 Tf8 3.Lg5 Kf3 4.Pd4+ Kg4 5.Pe6 Txf6 6.Lxf6 Kf5) 1...e1D+ 2.Kxel Te8 3.f7! (3.Kf2? Txe4 4.f7

Tf4+! 5.Lxf4) 3...Txe4+ 4.Le3!
Txe3+ 5.Kf2 Te4 6.f8T! (6.f8D
Tf4+ 7.Dxf4) 6...Th4 7.Kg3 wint

21) D.Gurgenidze

[+0301.12c8a1]

.c Birnov Mem 1990

Endgames {EG}#8405

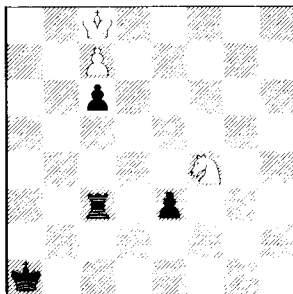

diagram 21

1.Kd7 e2 2.Pxe2 Td3+ 3.Kxc6
(3.Ke7? Te3+ 4.Kf7 Txe2 5.c8D
Tc2) 3...Td2 4.Pd4 Txd4 5.Kb5
Td5+ 6.Kb4 Td4+ 7.Kb3 Td3+
8.Kc2 Td4 9.c8T Ta4 10.Kb3
wint

Tenslotte met een knipoog naar
Saveedra de volgende verge-
lijkbare gevallen. Weliswaar
doen f8T sterk aan Saavedra den-
ken gezien het verdedigende plan
van zwart op een ordinaire dame-
promotie (Tf4+ en Dxf4 pat),
maar wel ontbreekt de fraaie kon-
ingszet (Kb3 in Saavedra).

22) A.Troitzky

[+0332.10f2h1]

Eskilstuna Kuriren 1916

2500 Finales#2352

1.Pg6! Lh4+ (1...Th8 2.Pxh8
Le7 3.Pf5 La3 4.Pg6) 2.Pxh4
Txh4 3.f8T! (3.f8D? Tf4+
4.Dxf4) 3...Kh2 4.Tf3 Th8
5.Pg4+ Kh1 6.Kf1 Th5 7.Tg3

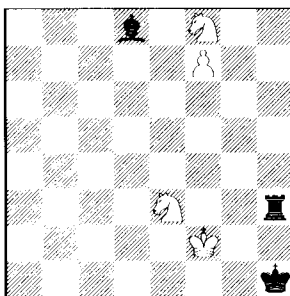

diagram 22

23) T.Kok

[+0310.22d1a1]

Shakhmatny 1936

2500 Finales#2383

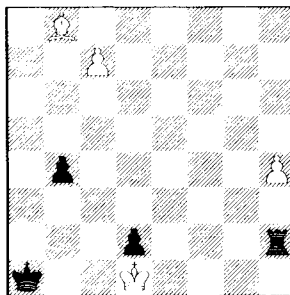

diagram 23

1...Th1+ 2.Kxd2 Th2+ 3.Kd1
Th1+ 4.Kc2 b3+ 5.Kxb3 Th3+
6.Kc2 Txb4 7.c8T Ka2 8.Ld6
Ta4 9.Lb4 Ta7 10.Th8 Ta6
11.Th7 Ta8 12.Lc3

24) V.Kalandadze

[+0750.20f1h1]

3.p Magyar Sakkelet 1970

1357 Endgame studies#147

1.Le4+! (1.Lxb6? Txf7+ 2.Ke2
Te8+) 1...Txe4 2.Th2+! Kxh2
3.b8D+ Txb8 4.Lxb8+ Le7!
5.Lxc7+ Kh1 6.f8T! (6.f8D?
Tf4+ 7.Dxf4) 6...Te8! 7.Tf2!

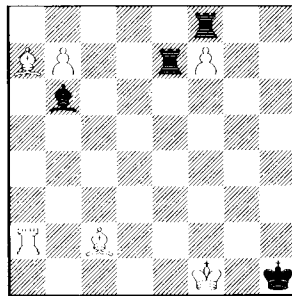

diagram 24

(7.Tf3? Te3) 7...Th8 8.Tf3! Tf8
9.Lf4 Th8 10.Tg3 wint

25) M.Gromov

[+0621.10f1h2]

6/7.hm Shakhmaty v SSSR 1985

Endgames {EG}#6475

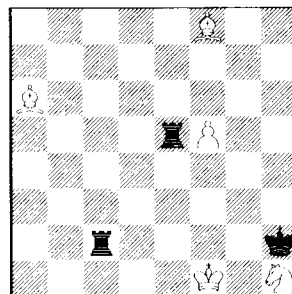

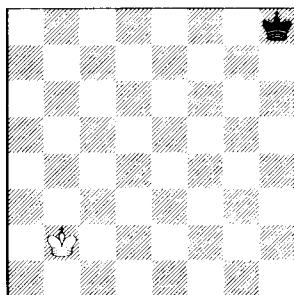
diagram 25

1.Ld6 Tc5 2.f6 (2.Lb7? Kh3
3.Pf2+ Kh4 4.Lxe5 Txe5 5.Le4
Kg5) 2...Kxh1 3.Lb7+ Tcd5
(3...Kh2 4.f7 Tc1+ 5.Kf2 Tc2+
6.Kf3 Tc3+ 7.Kf4 Te1 8.f8D
Tf1+ 9.Kg4+) 4.f7 (4.Lxe5?)
4...Te4 (4...Tf5+ 5.Ke2 Tf2+
6.Ke3 Txf7 7.Lxd5+) 5.f8T
(5.f8D? Tf5+ 6.Lf4 Txf4+
7.Dxf4; 5.Lxd5?) 5...Tf5+ 6.Lf4
Txf8 7.Lxe4+ wint

Aantekeningen over Oppositie

door Teun Balemans

Oppositie is een meetkundig gegeven. Twee koningen bezetten beiden een hoekveld van een vierhoek die als kenmerk heeft dat de hoekvelden dezelfde kleur hebben. Als de koningen tegenover elkaar staan (korte opp en verre opp) is deze vierhoek slechts een veld lang of breed. Ik begin dit stukje met een voorbeeld waarvan mij geen enkele praktische toepassing bekend is, n.l. de verre diagonale oppositie.

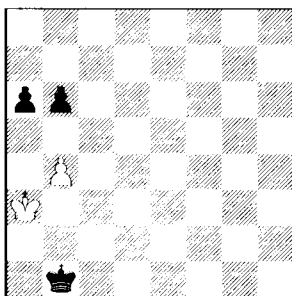

verre diagonale oppositie

Als zwart niet aan zet is kan hij de hele rechterbovenhoek (16 velden) vrijwaren van bezetting door de witte koning. Zwart aan zet heeft aanzienlijk minder mogelijkheden. Hij kan een vierkant verdedigen dat niet groter is dan 4 velden; de rechterbovenhoek g7-g8-h8-h7 bijvoorbeeld.

In mijn boekje *"De compositie van het eindspel"* komt de volgende studie van mijn hand voor. De pionnenstelling die op de eer-

ste zet onstaat is overigens bekend. Graaf Philip van Zuylen van Nijvelt publiceerde in 1792 de eerste analyse in *"Het Schaakspel"*.

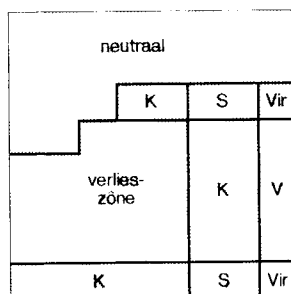

Balemans 1993: remise

1.b5! gedwongen, na 1.Kb3 b5 verliest wit 1...a5 **2.Kb3 Kc1 3.Kc3 Kd1 4.Kd3 Ke1 5.Ke3 Kf1 6.Kd3 Kg1 7.Ke3 Kh1 8.Kd3 Kk2 9.Ke2 Kh2 10.Kd2 Kh3 11.Kd3 Kg4 12.Ke4 Kh4 13.Kd4 Kg5 14.Ke5 Kh6 15.Kd4!**

Het bijgevoegde "zonedigram" verklaart de dans van de koningen. Het gebied dat ik "verlies-zone" heb genoemd mag nooit door de zwarte koning worden betreden. Dit gebied mag niet kleiner worden bemeeten. Als de zwarte koning bijvoorbeeld op e3 staat en de witte koning op c3 dan speelt zwart 1...Ke4 2.Ke4 Ke5 3.Kc3 (de koning stoot zijn hoofd aan het pionnenblokje) 3...Kd5 4.Kd3 Kc5 en zwart wint. De

ingetekende lettertjes hebben betrekking op het type oppositie dat wit dient in te nemen. Als de zwarte koning op h6 staat dan verdedigt wit zich met de virtuele oppositie (d4), staat de zwarte koning op h5 dan is d5 het aangewezen tegenveld.

zone-diagram

Als de zwarte koning op "neutraal" gebied staat, dan speelt de witte koning open neer tussen d3 en e3. Verderop in dit stukje lanceer ik de kreet wachtveld. d3 en e3 zijn misschien niet zulke goede voorbeelden van wachtvelden omdat ze onderling verwisselbaar zijn.

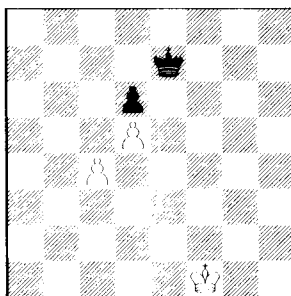
Het valt op dat de oppositievelden aan de rechterkant van het bord doorlopen. Op een onbegrensde bord zouden ze zelfs nooit ophouden. Aan de bovenzijde van het bord bevindt zich echter een neutraal gebied. Dit komt omdat zwart aan de bovenzijde te weinig manoeuvreerruimte heeft.

Alleen d6 en e6 zijn velden die nauwkeurig in de gaten moeten worden gehouden.

Oppositie komt optimaal tot zijn recht als er veel manoeuvreerruimte is en de diverse soorten van oppositie in elkaar over kunnen gaan, bijvoorbeeld van virtueel in lang en van scheef in kort. In stellingen met wederzijdse tempodwang kunnen toegevoegde velden een rol spelen die zich weinig en zelfs helemaal niets aantrekken van zoiets als oppositie. In de volgende twee studies worden de oppositievelden markant aangevuld door "wachtvelden".

In deze studie van Dedrle speelt de oppositie op de f-lijn de hoofdrol. De velden op de g-lijn worden door wit benut als wachtveld terwijl ze voor zwart verboden zijn.

1.Kg2! (op 1.Ke2? komt 1...Ke8. Als wit op de e-lijn speelt dan doet zwart dat ook. Hetzelfde geldt voor de d-lijn en de c-lijn. Velden doen minder terzake,

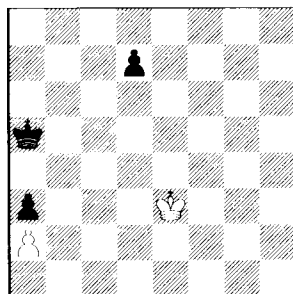

Dedrle: wit wint

zwart heeft voldoende aan de 7e en de 8e rij.) **1...Kf6** (of Kf8) **2.Kf2 Ke7** (na 2...Kg6 komt 3.Ke3 met een onstuitbare aanval over de linkervleugel; op 2...Kf7 volgt uiteraard 3.Kf3) **3.Kg3 Kf7 4.Kf3 Ke7 5.Kg4 Kf6 6.Kf4 Ke7 7.Kg5 Kf7 8.Kf5 Ke7 9.Kg6** en wit.

In de volgende studie van Zinar (1982) kan zwart niet winnen omdat hij de verre oppositie niet kan omzetten in korte of scheve oppositie. Men kan zich afvragen of er in dat geval overigens nog

wel sprake is van verre oppositie! Het is consequenter om de term oppositie te reserveren voor die stellingen waarin de oppositie iets presteert. De velden op de e-lijn worden door wit gebruikt als wachtveld.

Zinar 1982: remise

1.Ke4! (1.Kd4? Kb4 verliest) **1...Ka4 2.Ke5! Ka5 3.Ke4! Kb6** zwart komt niet verder op deze manier **4.Kd4 Kb5 5.Kd5 Kb4 6.Kd4 d6 7.Kd3 Kc5 8.Kc3 Kd5 9.Kd3** en remise is een feit.

The best study of the year 1988?

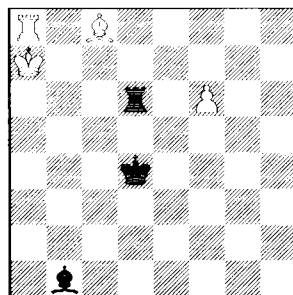
door Harold van der Heijden

Van Harrie Grondijs ontving ik te elfder ure nog een bijdrage voor *EBUR*. Ongetwijfeld zal een en ander ook nog in *EG* verschijnen, maar u als ARVES-lid heeft de eer om als eerste om de hoogte te worden gesteld van een belangwekkende vondst. Onze Roemeense vrienden Dobrescu en Nestorescu ontdekten een

lek(je) in de studie die is uitgeroepen tot de studie van het jaar 1988. In een brief met bovenstaande titel lezen we:

A. Maksimovskikh & V. Dolgov

1e prijs Memorial Kozlov 1987-88

Maksimovskikh & Dolgov

'The author's intention:

**1.f7 Tf6 2.Le6 Lf5 3.Td8+ Kc3
4.Ld5 Le4 5.Tc8+ Kb2 6.Tb8+
Ka1 7.Tb6** with 2 thematic
variations:

7...Tf1 8.Lc4 Ld3 9.Tb1+!

7...Tf3 8.Tb1+!

Unfortunately, after **7...Tf3**
White wins easily by **8.Lc4!!**, for
example:

8...Ld3 9.Tb3!

8...Ld5 9.Ta6+ and 10.Lxd5

8...Tf4 9.Td6! Kb2 10.Td4! and
11.Txe4 (HvdH: of 10.Td8 als in
de volgende variant)

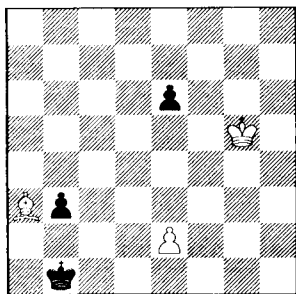
**8...Tf5 9.Td6 Kb2 10.Td8 Kc3
11.Le6'**

Dit is m.i. helemaal correct.
Zowel Harrie als ik zijn van me-
ning dat 'dus' 7...Tf1 de enige
variant wordt. Het wordt niet
mooier, maar is nog steeds cor-
rect. Het is niet aan mij om op
bovenstaande retorische vraag
toch 'ja' te antwoorden, maar een
mug is nog steeds geen olifant.

Beleefdheid wordt beloond

door Ignace Vandecasteele

De fraaie studie van Mesman
naspelend, vond ik (zoals Grond-
ijks) dat de witte pion op a6 geen
actieve rol werd toebedeeld. Met
verwisselde kleuren, bewerkte ik
het miniatuurtje als volgt:

Vandecasteele, 1993

Eerste plaatsing.

Wit aan zet wint. Alles draait hier
rond veld e5.

Vermits de zwarte b-pion gestuit
is, kan wit schijnbaar rustig 1.e4
spelen, want 1...e5 wordt beant-
woord met 2.Ld6, doch na
1...Ka2! 2.Lc1 en nu 2...e5!
3.Kf5 Kb1 heeft de witte looper
geen goede zet meer. Misschien
is dan 1.Ld6, die het opspelen
van 1...e5 belet, de winnende zet?
Doch 1...Ka2 2.Le5 b2 3.Lxb2
Kxb2 geeft slechts remise,
bijvoorbeeld: 4.e4 Kc3 5.Kf6
Kd4 6.e5? Kd5... Wat dan? Met
de Koning naderbij komen?:

1.Kf4? Ka2 2.Lc1 b2 3.Lxb2
Kxb2 Eveneens remise.

De oplossing is: **1.Kf6 Ka2
2.Lc1 Kb1**, want na 2...b2
3.Lxb2 Kxb2 slaat wit de res-
terende pion en wint. Vervolgt
wit nu met 3.Lf4? Kc2 en bezet
de looper e5 dan is het nogmaals
remise: 4.Le5 Kd2 5.e4 Ke3.
Daarom **3.Le3!** De enige over-
gebleven soldaat wordt nog even
de pas afgesneden. **3...Kc2
4.Ld4 Kd2 5.e4 Kd3** en nu is
6.Ke5 winnend.

De raadsheer heeft zijn plaats
(e5) afgestaan aan zijn Koning,
of.... zie de titel.

Inhoudsopgave 5e jaargang nummer 1

		pag
Redactioneel	Harold van der Heijden	1
Unsolved Mysteries	Harm Benak	2
Corrections 1	John Nunn	3
Correcties 2	Harold van der Heijden	4
Correcties 3	Harold van der Heijden	5
De Saavedra-Studie	Harold van der Heijden	6
Aantekeningen over Oppositie	Teun Balemans	11
Study of the year 1988?	Harold van der Heijden	12
Beleefdheid wordt beloond	Ignace Vandecasteele	13